

Fővárosi Ítéltábla

4.Pf.20.813/2021/5.

A Fővárosi Ítéltábla a Mihály és Schneider Ügyvédi Iroda (ügyvéd címe¹; ügyintéző: felperesi jogi képviselő neve ügyvéd) által képviselt I. rendű felperes neve (I. rendű felperes címe) I. rendű, II. rendű felperes neve (II. rendű felperes címe) II. rendű és III. rendű felperes neve (III. rendű felperes címe) III. rendű felpereseknek – a alperesi jogi képviselő neve Ügyvédi Iroda (ügyvéd címe²; ügyintéző: alperesi jogi képviselő neve ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen határozat hatályon kívül helyezése iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2019. november 7. napján meghozott 33.P.21.894/2018/26. számú ítélete ellen az I-II-III. rendű felperesek részéről 27. sorszám alatt benyújtott fellebbezés, valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VI.21.024/2020/8. számú végzése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 25.400 (huszonötezer-négyszáz) forint költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperesek keresetükben az őket kizárással sújtó határozat száma¹ számú közgyűlési határozatok hatályon kívül helyezését kérték a Ptk. 3:35-37. §-ai alapján, mert jogszabályba, alapszabályba ütköznek.

[2] Az alperes a kereset elutasítását indítványozta, mivel a keresettel támadott határozatok nem jog- és alapszabálysértők.

[3] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és kötelezte a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 101.600 forint perköltséget.

Az ítélet indokolása értelmében az alperes mindhárom felperessel szemben fegyelmi eljárást indított, majd folytatott le, az elnökség a határozat száma2 számú határozatával kizárás fegyelmi büntetést alkalmazott a felperesekkel szemben. Fellebbezés folytán 2018. január 30. napjára hívta össze az alperes a rendkívüli közgyűlést, ahol meghozta a keresettel támadott határozatait, amelyekkel a kizárás fegyelmi büntetést helybenhagyta. Az elsőfokú bíróság a Ptk. 3:35-37. §-ai, a fegyelmi szabályzat 17. § pontja alapján megállapította a felperesek keresetességi jogát. Tényként állapította meg, hogy a felperesek és az alperes közötti viszony korábban már megromlott, számtalan per volt folyamatban és van jelenleg is közöttük. A II. rendű felperes 2016. július 1. napjára úgy kívánt összehívni közgyűlést, hogy arra az alapszabály szerint nem lett volna lehetősége. Rámutatott arra az elsőfokú bíróság, hogy a fegyelmi eljárás megindításáról a felperesek tájékoztatást kaptak, a fegyelmi bizottság javaslata alapján az elnökség határozatáról kellő időben értesültek, az ellen valamennyien fellebbezéssel éltek. A közgyűlési jegyzőkönyvből megállapíthatónak tartotta, hogy teljes körű kioktatásban részesültek a tagok, akik nem is kértek továbbiakban ismertetést a felperesek kizárása ügyében. A felperesek írásban, a közgyűlésen szóban kifejtették az álláspontjukat. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy amennyiben a felperesek a korábbi ítéletben foglaltaknak kívántak volna érvényt szerezni, akkor az iránt megkereshették volna az alperes törvényes képviselőjét. A felperesi magatartás értékelése körében rámutatott, hogy a bíróságnak egy tag kizárása esetében az annak alapjául szolgáló okokat csak szűk körben van lehetősége vizsgálni, és abban az esetben helyezheti hatályon kívül az adott határozatot, ha az ott szereplő magatartás semmilyen formában nem valósult meg. A magatartás véleményezése az egyesület jogköréből nem vonható el. Nem tartotta alátámasztottnak azon felperesi hivatkozást, hogy a közgyűlésen az egyes határozatok meghozatala előtt nem került megvizsgálásra a határozatképesség. Az alperes által csatolt igazolásokból, okiratokból megállapította, hogy a 2018. január 30. napjára kitűzött rendkívüli közgyűlésre a meghívót az egyes tagok átvették. A Pp. 220. § (1) bekezdés felhívásával a perfelvétel lezárását követően az I. rendű felperes részéről előterjesztett „megbízás” elnevezésű okiratot figyelmen kívül hagyta. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy nem vizsgálhatta, hogy súlyosan sértő volt-e a felperesek által tanúsított magatartás a tagságra nézve, mert az az egyesület saját hatáskörében eldöntendő kérdés. Befogadta az elsőfokú bíróság a felperesek 2019. június 12. napján érkezett nyilatkozatát. Rámutatott, hogy az alperes csatolta a teljes taglistát, valamint a meghívásokat igazoló okiratokat. A tagság egy részét postai úton hívta meg, másik részének személyesen adta át a meghívókat, amelyet aláírással igazoltak. Ezen alperesi lista tartalmazza valamennyi nevet, azok közül, akiket felperesek beadványukban megjelöltek, és a többi listán szereplő nevet is, amelyekből végül is megállapította az elsőfokú bíróság, hogy az alperes valamennyi tagját meghívta a közgyűlésre. Az elsőfokú bíróság megállapította azt is, hogy a III. rendű felperes részére határidőben feladásra került a meghívó, amelyet nem vett át, de a közgyűlésen megjelent. Így a közgyűlés az alapszabály 4.13. pontja alapján került összehívásra, az alperes a teljes tagságot meghívta, és ott lehetőséget biztosított a felpereseknek az érveik előadására. Nem tartotta alátámasztottnak a fegyelmi bizottsági tag elfoglaltságára tett felperesi előadást. A Ptk. 3:70. § (1) bekezdés, továbbá az alapszabály 3.7. pont felhívásával, és az előbb kifejtettek alapján arra a megállapításra jutott, hogy a keresettel támadott határozatok hatályon kívül helyezésére vezethető okok nem álltak fenn, így a keresetet elutasította. A Pp. 83. § (1) bekezdés alapján, a Pp. 81. § (5) bekezdésére is figyelemmel határozott a perköltségről.

[4] Az elsőfokú ítélet ellen a felperesek éltek fellebbezéssel. Fellebbezésükben elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a keresetüknek hely adó döntés meghozatalát, másodlagosan a Pp. 381. § alapján az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérték. Indítványozták az elsőfokú ítélet anyagi és eljárásjogi felülbírálatát is. Sérrelmezték, hogy bizonyítási indítványuknak nem adott helyt az elsőfokú bíróság. Rámutattak, hogy az indítványuk célja a tényleges tagság felderítése, tehát az, hogy kiket kellett volna meghívni a közgyűlésre. Álláspontjuk szerint alaptalanul hagyta figyelmen kívül az ellenkérelem után előadott és csatolt iratokat az elsőfokú bíróság. Az alapszabály 4.3. pontja megítélésük szerint nem felel meg a Ptk. 3:70. § (1) bekezdésének előírásának, melyből következően az alapszabály rendelkezése kógens törvényi előírásba ütközik, ezt az elsőfokú bíróságnak észlelnie kellett volna. A közgyűlési meghívók személyes átadása, e-mailben megküldése a Ptk. 3:72. § (1) bekezdésében foglaltaknak nem felel meg. A törvényben foglalt küldés egy garanciális igazolhatóságot kíván meg. A bírói gyakorlat szerint az e-mailben történő küldés csak fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott e-mail útján lehet szabályszerű. Mind e körben a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti felülbírálatot kérték, és a tényállást kérték kiegészíteni azzal is, hogy „az alperes a 2018. január 30. napjára kitűzött közgyűlésre a meghívókat postai úton küldte ki, valamint személyesen adta át, illetve e-mailben küldte meg. A postai úton történt kiküldés 2018. január 15. napján történt, míg a személyes átadás és az e-mailen való küldés 2018. január 16. és 18. napján.” A Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálat során azon következtetés levonását kérték, hogy a 2018. január 30-i közgyűlés összehívása során a Ptk. 3:72. § (1) bekezdésében foglaltakat sértette meg az alperes, amely a határozatok hatályon kívül helyezésére ad alapot. Annak megállapítása során, hogy a közgyűlésre valamennyi tag meghívásra került-e, megítélésük szerint a Pp. 346. § (5) bekezdését sértette meg az elsőfokú bíróság, így a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti felülbírálatra alapították fellebbezésüket, ezért a tényállás módosítását, az elsőfokú ítélet azon megállapításának mellőzését kérték, mely szerint az alperes által csatolt taglista alapján megállapítható volt, hogy az alperes valamennyi tagot meghívta a közgyűlésre. A tényállást kiegészíteni kérték azzal is, hogy az alperes által csatolt taglista nem hiteles, az azon szereplő tagok nem mind az alperes tagjai. Amennyiben az ítéltábla nem osztaná azon felperesi álláspontot, hogy az alperesnek nincs hiteles tagnyilvántartása, úgy a Pp. 369. § (3) bekezdés b) pontja alapján a hiteles tagnyilvántartás megállapítására bizonyítás lefolytatását kérték. A Pp. 369. § (3) bekezdés c) és e) pontja értelmében a megállapított tényekből azon következtetés levonását indítványozták, hogy az alperes, figyelemmel arra, hogy a közgyűlés összehívásának alapját képező tagnyilvántartás nem hiteles, a közgyűlést nem szabályszerűen hívta össze. Így ez is a határozatok hatályon kívül helyezését kell, hogy eredményezze. Sérrelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem merítette ki a kereseti kérelmet, nem foglalkozott azzal, hogy olyan fegyelmi szabályzat és fegyelmi vétség alapján vonták őket felelősségre, amely magatartás elkövetés időpontjában nem létezett, így az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 341. § (1) bekezdését. A Pp. 369. § (3) bekezdés b) pontja alapján a tényállás kiegészítését kérték e körben azzal, hogy „A felperesek kereseti kérelmükben hivatkoztak arra, hogy a fegyelmi eljárás alapjául szolgáló fegyelmi szabályzat a felrótt cselekmények időpontjában nem volt hatályos, továbbá, ennek okán a fegyelmi szabályzatban meghatározott fegyelmi vétségek a felrótt cselekmények időpontjában nem léteztek.” A Pp. 369. § (3) bekezdés c) és e) pontja értelmében a megállapított tények alapján kérték azon jogkövetkeztetés levonását, hogy a fegyelmi vétség elkövetése a visszaható jogalkalmazás tilalmába ütközik, így a lerótt cselekmények nem minősülhetnek fegyelmi vétségnek. Mindezek alapján a keresettel támadott közgyűlési határozatot az elnökségi határozatokra is kiterjedően hatályon kívül helyezni kérték. Abban az esetben, amennyiben az elsődleges fellebbezési kérelmüknek nem adna helyt az ítéltábla, az ügy érdemi eldöntésére kiható lényeges eljárási szabálysértést

észlel, amelynek orvoslása másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem ésszerű, a Pp. 381. § alapján a másodlagos fellebbezési kérelmük szerinti határozatot kérték.

[5] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Költség feljegyzés nyomtatványt csatolt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 220. § (1) bekezdését helytállóan alkalmazta. Hivatkozott a 4.Pf.20.054/2020/4. számú végzésben foglaltakra. Kifejtette, hogy a Ptk. 3:72. § (1) bekezdése nem kógens rendelkezés, továbbá az anyagi és az eljárási határidők számítása eltér. Valamint azt is, hogy a meghívók kézbesítésének módja sem Ptk.-ban, sem az alapszabályban nem szabályozott akként, hogy csak a postai kézbesítés lenne szabályszerű.

[6] A Fővárosi Ítéltábla a 4.Pf.20.054/2020/4. számú végzésével elutasította a felperesek fellebbezésben előterjesztett keresetváltoztatását.

[7] A Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.054/2020/7. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, mely jogerős határozattal szemben az I-II-III. rendű felperesek felülvizsgálati kérelemmel éltek. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VI.21.024/2020/8. számú végzésével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Az I-II-III. rendű felperesek felülvizsgálati eljárási költségét együttesen 95.400 forintban, az alperesét 25.400 forintban állapította meg. A Kúria a határozatában a felpereseknek a keresetükkel támadott határozat eljárási okokból való hatályon kívül helyezésének indokait a jogerős ítéletben kifejtettekkel egyezően nem látta fennállónak, ugyanakkor a Kúria megítélése szerint a felperesek a felülvizsgálati kérelmükben arra helyesen hivatkoztak, hogy a 2016. december 1-jén hatályba lépett alapszabályi előírások nem vehetők figyelembe annak megítélése során, hogy a fegyelmi határozatokban megjelölt magatartás a kizárás alapjául szolgálhat-e. Ezért a Pp. 424. § (3) bekezdés alapján határozott, előírva, hogy a megismételt eljárásban a másodfokú bíróságnak a kizárási határozatokban meghatározott felperesi cselekmények kifejtésének időpontjában hatályban volt alperesi alapszabályi rendelkezések alapul vételével kell megítélnie, hogy az érintett cselekmények megalapozhatták-e a felperesek kizárását és ennek figyelembevételével kell elbírálnia az elsőfokú ítélet elleni fellebbezést.

[8] A megismételt másodfokú eljárásban is a Pp. 376. § alapján tárgyaláson kívül bírálta el a fellebbezést.

[9] A megismételt eljárásban a felperesek nyilatkozatot nem tettek, az alperes nyilatkozata hatálytalan, az igazolási kérelmének jogerős elutasítása következtében. A felek költségfelszámítást nem terjesztettek elő.

[10] A fellebbezés nem alapos.

[11] Az ítéltábla már a korábbi határozatában rámutatott arra, hogy a fellebbezés nem terjedt ki a közgyűlés határozatképességére, a fegyelmi bizottság elfogultságára, amelyre tekintettel e körben az elsőfokú ítéletet nem érintheti.

[12] Az ítéltábla ismételten hangsúlyozza, hogy a bíróság az autonóm egyesület életébe, működésébe kivételesen és kizárólag a jogszabály által meghatározott körben avatkozhat be, a Ptk. 3:35-37.§ alapján a keresetlevélben megjelölt határozatok jog- és alapszabályszerűségét vizsgálhatja a keresetlevélben megjelölt tények, indokok, érvek alapján.

[13] A felperesek a keresetük ténybeli alapjaként jelölték meg, hogy az alperes nem minden tagot hívott meg a közgyűlésre, nem minden tag kapott meghívót. A felperesek azonban név szerint nem jelölték meg azon személyeket a keresetlevelükben, illetve a perfelvételi tárgyaláson, akiket tagnak tekintettek és mégsem kaptak meghívót, bár nem lettek volna ebben akadályozottak. Az alperes bizonyította, hogy a közgyűlésre valamennyi tagnak megküldte a meghívót, mellyel szembeni ellenbizonyításra a felpereseknek a Pp. 220. § (1) bekezdés a) pontja alapján már nem volt lehetőségük.

[14] A Kúria is rámutatott a határozatában, hogy „a felperesek a meghívó megküldésének módját eredeti keresetükben, illetve egyébként kellő időben nem sérelmezték és nem hivatkoztak arra sem, hogy az alapszabály 4.3. pontja ellentétben áll a Ptk. 3:72. § bekezdésével, így nem alkalmazható”. Ezért e hivatkozások bíróság általi érdemi vizsgálatára nem kerülhetett sor.

[15] Az alperes által csatolt okiratokból megállapíthatóan a felperesek részére a közgyűlési meghívó az alapszabály 4.3. pontja szerinti határidőben elküldésre került. A felperesek saját előadása szerint is valamennyien részt vettek a közgyűlésen. Ezáltal a fegyelmi eljárásban az eljárási jogaik sérelme nem volt megállapítható.

[16] A felperesek maguk sem vitatták az alperes által terhükre rótt cselekmény elkövetését, azt azonban vitatták, hogy ez a kizárásukra alapot adhatott. E tekintetben a kúriai határozat is hangsúlyozta, hogy „az egyesületek autonómiájába tartozik, hogy mely tagi magatartásokat tekintenek a szervezet szempontjából jelentősnek, az egyesület működését illetően méltó, avagy méltatlan megnyilvánulásnak, ezáltal kizárásra alkalmasnak”.

[17] Az alperes által kifogásolt felperesi cselekmények időpontjában az alperes 1994. évi alapszabálya volt hatályban. Ezen alapszabály 7. § (2) és (8) bekezdése alapján fegyelmi eljárás során kiszabott büntetésként lehet alkalmazni a tag kizárását. A 25. § (4) bekezdése

szerint a Fegyelmi Bizottság fegyelmi büntetésként kizárást alkalmazhat. Ezen alapszabály 8. § (3) bekezdése rögzíti a tag jogait, ezen belül a tag kötelességeként az egyesület szabályainak és határozatainak megtartását, az egyesület, illetőleg a vezető szervei által meghatározott célkitűzések megvalósításának elősegítését. Az alapszabály kifejezetten rögzíti a közgyűlés összehívásának szabályait is. Mindezek betartása így minden tag kötelessége. Az alapszabály ezen túlmenően kifejezetten fegyelmi vétséget megvalósító magatartást nem határoz meg. Az alapszabály szabályozási hiányosságai ugyanakkor nem vonhatták maguk után a bíróság kiterjesztő, kiegészítő értelmezését és ez utóbbira alapítva a támadott határozat bíróság általi hatályon kívül helyezését. Az alperes autonómiájából fakadóan az alapszabály fenti rendelkezéseiből következően nem volt annak akadálya, hogy az alperes meghatározott eljárás eredményeként a tagi kötelezettségek megsértése miatt kizárással sújtsa a tagot. Mindebből az is következik, hogy az alperes autonómiájából fakadó diszkrecionális joga volt annak megítélése, hogy az adott magatartás olyan súlyú-e, ami a kizárást megalapítja.

[18] Ezen túlmenően az alperes fegyelmi szabályzata 2017. augusztus 21. napján került elfogadásra, és az alperes az ebben foglaltak alapján folytatta le a fegyelmi eljárást a felperesekkel szemben. Az alperes, mint autonóm szervezet nem volt elzárva attól, hogy az alapszabályban rögzítetteken túlmenően a fegyelmi eljárásra részletes szabályokat alkosson, fegyelmi szabályzatot fogadjon el. E fegyelmi szabályzat a preambuluma értelmében 2017. augusztus 1. napján lépett hatályba, és a hatályba lépésétől kezdve alkalmazandó a fegyelmi vétségek nyomán induló és a hatályba lépése időpontjában folyamatban lévő eljárásokban. Így a felperesekkel szemben indult fegyelmi eljárásban az annak folyamatban léte alatt hatályba lépett fegyelmi szabályzat rendelkezései alkalmazandók voltak. A fegyelmi szabályzat 4. § f) pontja fegyelmi vétségként megjelöli a jogszabályt, alapszabályt, közgyűlési határozatot súlyosan vagy ismétlődően sértő magatartás tanúsítását. A kizárást kimondó alperesi első és másodfokú határozatok tartalma alapján az alperes a felperesek cselekményét ezen fegyelmi vétséget megvalósítónak minősítette, és emiatt alkalmazta a kizárás fegyelmi büntetést. Az alapszabályban rögzített tagi kötelezettséggel összhangban került meghatározásra az idézett fegyelmi vétség. A fegyelmi szabályzat hatályba léptető rendelkezéseire is tekintettel járt el az alperes a fegyelmi szabályzatban foglaltak szerint, és alkalmazta – az alapszabályban is rögzített tagi kötelezettségek be nem tartása miatt – fegyelmi büntetésként a kizárást. Az alapszabály és a fegyelmi szabályzat rendelkezései alapján az alperes jogosult volt megítélni, hogy a felperesek – nem vitatott – cselekménye megalapozza-e a kizárásukat. Az alperes szerveinek, mint fegyelmi jogkör gyakorlóinak diszkrecionális joga volt annak megítélése, hogy a cselekmény miatt a felpereseket kizárja-e a tagjok sorából. A szervezeti autonómiából következően a bíróság ezt nem bírálhatta felül. Ugyancsak nem képezte a jelen eljárás tárgyát a fegyelmi szabályzat jogszabályba, alapszabályba ütközésének vizsgálata, mivel a fegyelmi szabályzatot megállapító elnökségi határozat nem volt keresettel támadott, továbbá a felperesek sem hivatkoztak a fegyelmi szabályzat rendelkezéseinek jog- vagy alapszabályba ütközésére.

[19] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a keresettel támadott határozatok hatályon kívül helyezésének törvényi feltétele nem áll fenn és a keresetet helytállóan utasította el. Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének és megváltoztatásának eljárásjogi feltételei sem álltak fenn. Az ítéltábla ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdés értelmében helybenhagyta.

[20] A felperesek fellebbezése nem vezetett eredményre. Az alperes a megismételt eljárásban sem számította fel a költségét a Pp. 81. § szerint, ezért felszámítás hiányában a másodfokú bíróság kizárólag a Kúria által megállapított felülvizsgálati eljárási költséget számolta el és ítélte meg a Pp. 82. § (1) bekezdés és 83. § (1) bekezdés szerinti a perköltség viseléséről döntésekor.

Budapest, 2022. március 31.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Merőtey Anikó s.k.
Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Molnár
bíró